

Sharenting u českých rodičů a jeho rizika

doc. Mgr. Kamil Kopecký, Ph.D., doc. PhDr. René Szotkowski, Ph.D., JUDr. Mgr. Helena Mičková,
Mgr. Veronika Krejčí

Centrum prevence rizikové virtuální komunikace, Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Příspěvek se zaměřuje na problematiku tzv. sharentingu, tedy na sdílení materiálů dětí v online prostředí jejich vlastními rodiči. V našem příspěvku shrnujeme výsledky kvantitativního výzkumu (dotazníkové šetření) *Sharenting u českých rodičů (2022)*, jež zrealizovala Univerzita Palackého v Olomouci ve spolupráci s firmou Microsoft a do něhož se zapojilo 2 481 rodičů z celé České republiky. Výzkum se zaměřoval především na rizikové sdílení fotografií a videí, zabýval se však také právními aspekty, které jsou s tímto fenoménem spojeny. Podle výsledků výzkumu sdílí citlivé informace o svých dětech 69% českých rodičů, dominantní je především sdílení fotografií. 6,7% rodičů sdílí vysoce rizikové fotografie obnažených dětí, které lze identifikovat (je vidět jejich tvář).

Klíčová slova: sharenting, rodiče, sdílení osobních údajů, online bezpečnost.

Sharenting among Czech parents and its risks

The paper focuses on the issue of sharenting, i.e. the sharing of children's materials online by their own parents. In our paper, we summarize the results of a quantitative research (questionnaire survey) on Sharenting among Czech parents (2022), conducted by Palacký University in Olomouc in cooperation with Microsoft, which involved 2 481 parents from all over the Czech Republic. The research focused mainly on the risky sharing of photos and videos, but also addressed the legal aspects associated with this phenomenon. According to the results of the research, 69% of Czech parents share sensitive information about their children, with photo sharing being dominant. 6.7% of parents share high-risk photographs of their children that can be identified (i.e. the child's face is visible).

Key words: sharenting, parents, sharing of personal information, online safety.

Sharenting jako celosvětový fenomén

Jedno ze základních pravidel spojených s bezpečným využíváním internetu hovoří o tom, že v online prostředí bychom měli sdílet pouze takové osobní a citlivé údaje, které nás nemohou v současnosti či budoucnosti ohrozit, např. poškodit naši pověst, vystavit nás veřejnému dehonostování apod. Problém však nastává v situaci, kdy naše osobní údaje sdílí jiná osoba – ať už je to kolega z práce, přítel či přítelkyně, nebo dokonce rodič. A právě rodiče jsou velmi často těmi, kdo toto rizikové sdílení, tzv. **sharenting**, provozují. Sharenting (1) je kombinací slov share (sdílet) a parenting (rodičovství). Můžeme si ho představit jako **nadměrné sdílení fotografií či videí vlastních**

děti (zpravidla bez jejich souhlasu), v rámci sharentingu však může docházet také ke sdílení jiných citlivých informací a osobních údajů dětí (2). Konkrétně si pak sharenting můžeme představit např. jako (3):

- a) *nadměrné sdílení fotografií či videí vlastních dětí (zpravidla bez jejich souhlasu),*
- b) *zakládání profilů dětí v rámci různých druhů online služeb (bez souhlasu dětí), v extrémních podobách zakládání prenatalních profilů dětí,*
- c) *zakládání různých druhů online deníčků monitorujících život dítěte den po dni, měsíc po měsíci,*

- d) *zneužívání dětí pro tvorbu extrémistického a nenávistného obsahu,*
- e) *zneužívání přítomnosti dětí na demonstracích apod.*

Sharenting je problémem, v němž se na jedné straně střetává právo dítěte na soukromí a jeho ochranu (nezávisle na vůli rodičů) a na straně druhé právo rodičů sdílet s veřejností tyto informace ze života jejich dětí. Rodiče jsou často považováni za tzv. strážce (guardians či gatekeepers) osobních údajů svých dětí a jejich role při poskytování souhlasu s používáním informace je uznána v právních předpisech Evropské unie a v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva (4). Zároveň jsou ale rodiče povinni zajistit, aby bylo jejich dítě

1. Profily dosud nenarozených dětí, v rámci kterých rodiče sdílí např. fotografie z ultrazvukového vyšetření apod.

doc. Mgr. Kamil Kopecký, Ph.D.
Centrum prevence rizikové virtuální komunikace, Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
kamil.kopecky@upol.cz

Cit. zkr: *Pediatr. praxi.* 2023;24(1):8-12
Článek přijat redakcí: 7. 12. 2022
Článek přijat k publikaci: 24. 1. 2023